Gələn ilin dövlət büdcəsi davamlı yüksəlişə təminat verir

Dövlətin iqtisadi siyasətində və inkişafında vacib rol oynayan məsələlərdən biri dövlət büdcəsində qarşıya qoyulan vəzifələr və onların icrasıdır. Hazırda respublikamızın gələn il üçün dövlət büdcəsinin parlamentdə müzakirəsi davam edir. Büdcə layihəsi hazırlanarkən müəyyən edilmiş strateji xəttə və prioritet vəzifələrə uyğun olaraq iqtisadi inkişafın təmin olunması, sosial məsələlər, ölkəmizin müdafiə potensialının möhkəmləndirilməsi kimi məsələlərə xüsusi diqqət yetirilib.

Milli Məclisin deputatlarının fikirləri də bu barədədir.

Sosialyönümlü büdcə

Rəşad MAHMUDOV,
Milli Məclisin deputatı,
YAP İdarə Heyətinin üzvü:

- Bu gün ölkəmizdə mütərəqqi sosial siyasətin həyata keçirilməsinə, vətəndaşların müdafiəsinin gücləndirilməsinə mühüm önəm verilməsi təsadüfi deyil. Çünki insanlara maddi, mənəvi tələbatlarının ödənilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması Azərbaycan dövlətinin apardığı siyasətin mühüm prinsiplərindəndir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasi kurs çərçivəsində sosial məsələlərin həlli, vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi hər zaman diqqət mərkəzindədir. İnsanların yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, maaşların, pensiyaların artırılması, yeni sosial obyektlərin tikintisi dövlətimizin sosial siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir.

Gələn ilin dövlət büdcəsində xalqın rifahının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin təmin edilməsi üçün 2022-ci il yanvarın 1-dən əməkhaqların və əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, təqaüdlərin və digər sosial ödənişlərin artırılmasının qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulması da ölkəmizdə mütərəqqi sosial siyasətin diqqət mərkəzində saxlanılmasından xəbər verir. Büdcədə sosial xərclərin 46,4 faizə çatdırılması və 2021-ci illə müqayisədə 13,5 faiz, yəni 1 milyard 650 milyon manat artırılması bunun bariz ifadəsidir. Büdcədə bu xərclərin maliyyə tutumunun 13 milyard 851 milyon manata çatdırılması nəzərdə tutulur. Həmin xərclərin 60 faizi əməyin ödənilməsi ilə bağlıdır. Belə ki, 2022-ci ildə əməyin ödənilməsinə 8 milyard 97 milyon manat məbləğində vəsait təklif olunur. Sosial təminat xərcləri üçün dövlət büdcəsində 3 milyard 566 milyon manat vəsait nəzərdə tutulur".

Büdcədə prioritet istiqamətlərdən biri də təhsil sahəsidir. Təhsil xərclərinə büdcədən 3 milyard 884 milyon manat ayrılması nəzərdə tutulur. Digər prioritet istiqamət olan səhiyyə sahəsinə ayrılan vəsait isə cari ildən başlayaraq tətbiq olunan icbari tibbi sığorta öhdəlikləri də nəzərə alınmaqla 1 milyard 789 milyon manat müəyyən edilir. Bütün bunlar isə Azərbaycanda sosial siyasətin fasiləsiz və davamlı şəkildə həyata keçirilməsinin təsdiqidir. Bu həm də Prezidentlə cəmiyyətimiz arasında inam və etimad mühitini formalaşdıran ən təsirli amildir.

Hakimiyyətlə xalq arasında anlaşma və etimad məsələsində Azərbaycanın hətta inkişaf etmiş ölkələrin reytinqlərində ən yüksək pillələri tutması məhz sosial siyasətin dəqiqliyi və əhatəliliyi hesabına əldə olunan nəticədir. Dünyada çox az ölkə tapılar ki, sosial siyasətin təzahür formalarının müxtəlifliyinə görə respublikamızla müqayisə oluna bilsin. Prezident İlham Əliyevin son 18 ildə yürütdüyü sosialyönümlü siyasətin istiqaməti təkcə sosial bərabərsizliyi aradan götürmək deyil, həm də onu tarazlaşdırmaq, vətəndaşların maddi vəziyyətindəki fərqliliyi aradan qaldırmaq, təbəqələşməyə yol verməmək, cəmiyyətin bütün üzvlərinin layiqli həyat səviyyəsini təmin etmək məqsədi daşıyıb.

Bu il ölkədə iqtisadi artımın bərpası və sürətlənməsində pandemiya ilə bağlı hökumətin iqtisadiyyata genişmiqyaslı dəstək proqramlarının həyata keçirilməsi mühüm rol oynayıb. Bu məqsədlə noyabrın 1-dək 243 mindən çox muzdlu işçiyə 250 milyon manatadək vəsait ödənib, 108 minədək fərdi (mikro) sahibkara 113 milyon manatdan çox maliyyə dəstəyi göstərilib. COVID-19 pandemiyası bütün sahələr kimi, iqtisadiyyata da mənfi təsir göstərib. Bu təsirlərin aradan qaldırılması üçün Azərbaycan Prezidentinin bilavasitə rəhbərliyi altında hazırlanan və reallaşdırılan antiböhran proqramı, testləşdirmə, vaksinləşdirmə resurslarına tez və adekvat çıxış, səhiyyə infrastrukturunun gücləndirilməsi, miqyaslı yardım proqramlarının reallaşdırılması ölkəmizdə iqtisadi tənəzzülün qarşısını alıb, cari ildə iqtisadiyyatın bərpa və artımını gerçəkləşdirib.

2022-ci ilin dövlət büdcəsi inkişafa böyük töhfə verəcək

Könül NURULLAYEVA,
Milli Məclisin deputatı:

- Tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycan Vətən müharibəsindəki qələbədən sonra tamamilə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bu mərhələ həm də iqtisadi sferadakı pozitiv göstəricilərlə əlamətdardır. Pandemiyanın və digər xarici amillərin təsirlərinə baxmayaraq respublikamızda iqtisadi inkişafla bağı proqnozlar özünü uğurla doğruldur. Bu illə müqayisədə 2022-ci ilin dövlət büdcəsinin gəlir və xərclərində baş verən artım da bunu təsdiqləyir.

Hazırda Cənubi Qafqazda bütün məsələlərdə liderlik edən Azərbaycan dövlət büdcəsinin gəlir və xərclərinə görə də birincidir. 2021-ci ildə nail olduğumuz uğurlar 2022-ci ilin dövlət büdcəsinin bütün göstəricilərinin artırılmasına imkan yaradıb. Büdcənin artımla proqnozlaşdırılması həm də Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi siyasətin düzgünlüyünü, islahatların uğurlu nəticə verdiyini göstərir.

Gələn ilin dövlət büdcəsində ayrı-ayrı sahələrlə bağlı xərclərin artımla nəzərdə tutulması respublkamızın inkişaf qanunauyğunluqları və maliyyə imkanlarının artması ilə tamamilə adekvatdır. Bu baxımdan büdcə layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan digər sənədlər Azərbaycanın iqtisadi həyatında mövcud olan reallıqları tam və dolğun əks etdirir. Xüsusən sosial xərclərin artımını qeyd etmək yerinə düşərdi. Məlum olduğu kimi, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, onların gəlirlərinin artırılması dövlətimizin siyasətində önəmli yer tutur. Ölkə əhalisinin rifah halının yaxşılaşdırılması aparılan sosial-iqtisadi siyasətin mühüm prioritetlərindən biridir. Bu baxımdan gələn ilin büdcə xərclərində əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsinin, əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, təqaüdlərin və digər sosial ödənişlərin artırılması ilə bağlı xərclərin, tibbi sığortanın tətbiqinin, COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirlərinin maliyyə təminatının diqqətdə saxlanılması respublikamızda həyata keçirilən sosial siyasətin uğurlu nümunəsidir. O cümlədən təhsil, elm, səhiyyə və idman sahələri üzrə maddi-texniki təminatın daha da artırılması büdcə xərclərində diqqət mərkəzində olacaq. Elm, təhsil, səhiyyə sahələrində işləyənlərin əməkhaqlarının artırılması, elmi dərəcə üzrə müavinətlərin həcminin artırılması vacibdir və bununla bağlı işlər aparılır. Dövlətin təhsil sahəsində strategiyasına uyğun olaraq elmi-tədqiqat işlərinə, startaplara və innovasiyalara daha çox vəsaitin ayrılması müsbət nəticələr vəd edir.

Azərbaycanın dövlət büdcəsinin xərclərində artıq ikinci ildir ki, özünü göstərən yeniliklərdən biri işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpasına maliyyə vəsaitinin yönəldilməsidir. Ümumiyyətlə, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması dövlət büdcəsi qarşısında yeni çağırışlar formalaşdırıb. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa işlərinin aparılması, həmin istiqamətlərdə ölkənin müdafiə qabiliyyətinin və milli təhlükəsizliyinin etibarlı şəkildə təmin olunması büdcə xərclərində prioritet istiqamətlərdən biri kimi müəyyən olunub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və yenidən qurulması üçün gələn ilin dövlət büdcəsindən 2,2 milyard manat vəsaitin nəzərdə tutulması təqdirəlayiqdir. Çünki doğma Qarabağın yenidən qurulması, "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" konsepsiyalarının reallaşdırılması, həmin ərazilərdə sosial innovasiyaların, kiçik sahibkarlığın inkişafına şərait yaradılması əsas diqqət çəkən və maliyyə vəsaiti tələb edən sahələrdir.

Bütövlükdə, iqtisadi və sosial inkişaf konsepsiyasının əsas məqsədləri kimi ölkədə makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanılması, iqtisadiyyatın diversifikasiyası, qeyri-neft sektorunun, regionların dinamik inkişafı, ətraf mühitin qorunması və nəticədə dayanıqlı iqtisadi inkişafın təmin olunması kimi məsələlər gələn ilin büdcə layihəsində ətraflı əksini tapıb. Qeyd olunanlar deməyə əsas verir ki, 2022-ci ilin dövlət büdcəsi ölkəmizin iqtisadi gücünün artırılmasına, icra olunan dövlət proqramlarının reallaşdırılmasına zəmin yaradacaq, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə layiqincə xidmət edəcək.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2021.- 24 noyabr.- S.3.